

Física do século XX

[Método e recomendacións](#)

◇ PROBLEMAS

● Efecto fotoeléctrico

- A frecuencia limiar do volframio é $1,30 \cdot 10^{15}$ Hz.
  - Xustifica que, se se ilumina a súa superficie con luz de lonxitude de onda $1,50 \cdot 10^{-7}$ m, se emiten electróns.
  - Calcula a lonxitude de onda incidente para que a velocidade dos electróns emitidos sexa de $4,50 \cdot 10^5$ m·s⁻¹.
  - Cal é a lonxitude de onda de De Broglie asociada aos electróns emitidos coa velocidade de $4,50 \cdot 10^5$ m·s⁻¹?

Datos: $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s; $c = 3 \cdot 10^8$ m·s⁻¹; $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31}$ kg (P.A.U. set. 15)
Rta.: a) Si; b) $\lambda = 208$ nm; c) $\lambda_3 = 1,62$ nm.
- Un raio de luz produce efecto fotoeléctrico nun metal. Calcula:
  - A velocidade dos electróns se o potencial de freado é de 0,5 V.
  - A lonxitude de onda necesaria se a frecuencia limiar é $f_0 = 10^{15}$ Hz e o potencial de freado é 1 V.
  - Aumenta a velocidade dos electróns incrementando a intensidade da luz incidente?

Datos: $c = 3 \cdot 10^8$ m·s⁻¹; $e = -1,6 \cdot 10^{-19}$ C; $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31}$ kg; $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s (P.A.U. xuño 11)
Rta.: a) $v = 4,2 \cdot 10^5$ m/s; b) $\lambda = 242$ nm.
- A lonxitude de onda máxima capaz de producir efecto fotoeléctrico nun metal, é 4500 Å:
  - Calcula o traballo de extracción.
  - Calcula o potencial de freado se a luz incidente é de $\lambda = 4000$ Å.
  - Habería efecto fotoeléctrico con luz de $5 \cdot 10^{14}$ Hz?

Datos: $e = -1,6 \cdot 10^{-19}$ C; $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s; $1 \text{ Å} = 10^{-10}$ m; $c = 3 \cdot 10^8$ m/s (P.A.U. xuño 10)
Rta.: a) $W_0 = 4,4 \cdot 10^{-19}$ J; b) $V = 0,34$ V.
- O traballo de extracción do cátodo metálico nunha célula fotoeléctrica é 3,32 eV. Sobre el incide radiación de lonxitude de onda $\lambda = 325$ nm. Calcula:
  - A velocidade máxima coa que son emitidos os electróns.
  - O potencial de freado.

Datos: constante de Planck $h = 6,63 \cdot 10^{-34}$ J·s, $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, $1 \text{ nm} = 10^{-9}$ m, $1 \text{ eV} = 1,60 \cdot 10^{-19}$ J, $e = -1,60 \cdot 10^{-19}$ C, $m_e = 9,11 \cdot 10^{-31}$ kg (P.A.U. xuño 05)
Rta.: a) $v = 4,2 \cdot 10^5$ m/s, b) $V = 0,51$ V.

● Desintegración radioactiva

- O Cobalto 60 é un elemento radioactivo utilizado en radioterapia. A actividade dunha mostra redúcese á milésima parte en 52,34 anos. Calcula:
  - O período de semidesintegración.
  - A cantidade de mostra necesaria para que a actividade sexa de $5 \cdot 10^6$ desintegracións/segundo.
  - A cantidade de mostra que queda ao cabo de 2 anos.

Datos $N_A = 6,02 \cdot 10^{23}$ mol⁻¹; masa atómica do ⁶⁰Co = 60 g·mol⁻¹; 1 ano = $3,16 \cdot 10^7$ s (P.A.U. xuño 16)
Rta.: a) $T_{1/2} = 5,25$ anos; b) $m = 0,12$ µg; c) $m_2 = 0,091$ µg.
- Unha mostra de carbono-14 ten unha actividade de $2,8 \cdot 10^8$ desintegracións/s. O período de semidesintegración é $T_{1/2} = 5730$ anos. Calcula:
  - A masa da mostra no instante inicial.
  - A actividade ao cabo de 2000 anos.
  - A masa de mostra nese instante.

$N_A = 6,02 \cdot 10^{23}$ mol⁻¹; masa atómica do ¹⁴C = 14 g/mol; 1 ano = $3,16 \cdot 10^7$ s (P.A.U. xuño 12)

Rta.: a) $m_0 = 1,7$ mg; b) $A = 2,2 \cdot 10^8$ Bq; c) $m = 1,3$ mg.

3. O carbono-14 ten un período de semidesintegración $T_{1/2} = 5730$ anos. Unha mostra ten unha actividade de $6 \cdot 10^8$ desintegracións/minuto. Calcula:

- a) A masa inicial da mostra.
 b) A súa actividade dentro de 5000 anos.
 c) Xustifica por que se usa este isótopo para estimar a idade de xacementos arqueolóxicos.

Datos: $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$; masa atómica do $^{14}\text{C} = 14$ g

(P.A.U. set. 10)

Rta.: a) $m = 6,04 \cdot 10^{-5}$ g; b) $A = 5,46 \cdot 10^6$ Bq.

4. O ^{210}Po ten unha vida media $\tau = 199,09$ días. Calcula:

- a) O tempo necesario para que se desintegre o 70 % dos átomos iniciais.
 b) Os miligramos de ^{210}Po ao cabo de 2 anos se inicialmente había 100 mg.

$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

(P.A.U. set. 06)

Rta.: a) $t = 240$ días; b) $m = 2,55$ mg.

5. Nunha mostra de $^{131}_{53}\text{I}$ radioactivo cun período de semidesintegración de 8 días había inicialmente $1,2 \cdot 10^{21}$ átomos e actualmente só hai $0,2 \cdot 10^{20}$. Calcula:

- a) A antigüidade da mostra.
 b) A actividade da mostra transcorridos 50 días desde o instante inicial.

(P.A.U. xuño 06)

Rta.: a) $t = 47$ días; b) $A = 1,6 \cdot 10^{13}$ Bq.

6. O período $T_{1/2}$ do elemento radioactivo $^{60}_{27}\text{Co}$ é 5,3 anos e desintégrose emitindo partículas β . Calcula:

- a) O tempo que tarda a mostra en converterse no 70 % da orixinal.
 b) Cantas partículas β emite por segundo unha mostra de 10^{-6} gramos de ^{60}Co ?

Dato: $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

(P.A.U. set. 05)

Rta.: a) $t = 2,73$ anos; b) $A = 4,1 \cdot 10^7$ Bq.

7. O tritio (^3_1H) é un isótopo do hidróxeno inestable cun período de semidesintegración $T_{1/2}$ de 12,5 anos, e se desintegra emitindo unha partícula beta. A análise dunha mostra nunha botella de auga leva a que a actividade debida ao tritio é o 75 % da que presenta a auga no manancial de orixe. Calcula:

- a) O tempo que leva embotellada a auga da mostra.
 b) A actividade dunha mostra que contén 10^{-6} g de ^3_1H .

$N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$

(P.A.U. set. 04)

Rta.: a) $t = 5,2$ anos; b) $A = 4 \cdot 10^8$ Bq.

8. Unha mostra radioactiva diminúe desde 10^{15} a 10^9 núcleos en 8 días. Calcula:

- a) A constante radioactiva λ e o período de semidesintegración $T_{1/2}$.
 b) A actividade da mostra unha vez transcorridos 20 días desde que tiña 10^{15} núcleos.

(P.A.U. xuño 04)

Rta.: a) $\lambda = 2 \cdot 10^{-5} \text{ s}^{-1}$; $T_{1/2} = 9$ horas; b) A (20 días) ≈ 0

● Enerxía nuclear

1. O isótopo do boro $^{10}_5\text{B}$ é bombardeado por unha partícula α e prodúcese $^{13}_6\text{C}$ e outra partícula.

- a) Escribe a reacción nuclear.
 b) Calcula a enerxía liberada por núcleo de boro bombardeado.
 c) Calcula a enerxía liberada se se considera 1 g de boro.

Datos: masa atómica(^{10}B) = 10,0129 u; masa atómica(^{13}C) = 13,0034 u; masa(α) = 4,0026 u; masa(pro-
 tón) = 1,0073 u; $c = 3 \cdot 10^8$ m/s; $N_A = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$; $1 \text{ u} = 1,66 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$.

(P.A.U. set. 16)

Rta.: a) $^{10}_5\text{B} + ^4_2\text{He} \rightarrow ^{13}_6\text{C} + ^1_1\text{H}$; b) $E = 7,15 \cdot 10^{-13} \text{ J/átomo}$; c) $E_2 = 43,1 \text{ GJ/g}$

◇ CUESTIÓNS

● Física relativista

1. A enerxía relativista total dunha masa en repouso:
A) Relaciona a lonxitude de onda coa cantidade de movemento.
B) Representa a equivalencia entre materia e enerxía.
C) Relaciona as incertezas da posición e do momento.

(P.A.U. set. 12)
2. Un vehículo espacial afástase da Terra cunha velocidade de $0,5 c$ ($c =$ velocidade da luz). Desde a Terra envíase un sinal luminoso e a tripulación mide a velocidade do sinal obtendo o valor:
A) $0,5 c$
B) c
C) $1,5 c$

(P.A.U. set. 07, xuño 04)
3. A ecuación de Einstein $E = m \cdot c^2$ implica que:
A) Unha determinada masa m necesita unha enerxía E para poñerse en movemento.
B) A enerxía E é a que ten unha masa m que se move á velocidade da luz.
C) E é a enerxía equivalente a unha determinada masa.

(P.A.U. set. 05)

● Física cuántica

1. Para o efecto fotoeléctrico, razoa cal das seguintes afirmacións é correcta:
A) A frecuencia limiar depende do número de fotóns que chegan a un metal en cada segundo.
B) A enerxía cinética máxima do electrón emitido por un metal non depende da frecuencia da radiación incidente.
C) O potencial de freado depende da frecuencia da radiación incidente.

(P.A.U. set. 16)
2. No efecto fotoeléctrico, a representación gráfica da enerxía cinética máxima dos electróns emitidos en función da frecuencia da luz incidente é:
A) Unha parábola.
B) Unha liña recta.
C) Ningunha das respostas anteriores é correcta.

(P.A.U. xuño 16)
3. Nunha célula fotoeléctrica, o cátodo metálico ilumínase cunha radiación de $\lambda = 175 \text{ nm}$ e o potencial de freado é de 1 V . Cando usamos unha luz de 250 nm , o potencial de freado será:
A) Menor.
B) Maior.
C) Igual.

(P.A.U. xuño 15)
4. Se se duplica a frecuencia da radiación que incide sobre un metal:
A) Duplícase a enerxía cinética dos electróns extraídos.
B) A enerxía cinética dos electróns extraídos non experimenta modificación.
C) Non é certa ningunha das opcións anteriores.

(P.A.U. set. 14)
5. Ao irradiar un metal con luz vermella (682 nm) prodúcese efecto fotoeléctrico. Se irradiamos o mesmo metal con luz amarela (570 nm):
A) Non se produce efecto fotoeléctrico.
B) Os electróns emitidos móvense máis rapidamente.
C) Emitense máis electróns pero á mesma velocidade.

(P.A.U. xuño 14)

6. Unha radiación monocromática, de lonxitude de onda 300 nm, incide sobre cesio. Se a lonxitude de onda limiar do cesio é 622 nm, o potencial de freado é:
- A) 12,5 V
B) 2,15 V
C) 125 V
- Datos: $1 \text{ nm} = 10^9 \text{ m}$; $h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$; $c = 3 \cdot 10^8 \text{ m}\cdot\text{s}^{-1}$; $e = -1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$. (P.A.U. set. 13)
7. A lonxitude de onda asociada a un electrón de 100 eV de enerxía cinética é:
- A) $2,3 \cdot 10^{-5} \text{ m}$
B) $1,2 \cdot 10^{-10} \text{ m}$
C) 10^{-7} m
- Datos: $h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$; $m_e = 9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$; $e = -1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$. (P.A.U. set. 13)
8. Prodúcese efecto fotoeléctrico cando fotóns de frecuencia f , superior a unha frecuencia limiar f_0 , inciden sobre certos metais. Cal das seguintes afirmacións é correcta?
- A) Emítense fotóns de menor frecuencia.
B) Emítense electróns.
C) Hai un certo atraso temporal entre o instante da iluminación e o da emisión de partículas.
- (P.A.U. xuño 13)
9. Segundo a hipótese de De Broglie, cúmprese que:
- A) Un protón e un electrón coa mesma velocidade teñen asociada a mesma onda.
B) Dous protóns a diferente velocidade teñen asociada a mesma onda.
C) A lonxitude da onda asociada a un protón é inversamente proporcional ao seu momento lineal.
- (P.A.U. set. 12)
10. Cun raio de luz de lonxitude de onda λ non se produce efecto fotoeléctrico nun metal. Para conseguilo débese aumentar:
- A) A lonxitude de onda λ .
B) A frecuencia f .
C) O potencial de freado.
- (P.A.U. xuño 11)
11. Para producir efecto fotoeléctrico non se usa luz visible, senón ultravioleta, e é porque a luz UV:
- A) Quenta máis a superficie metálica.
B) Ten maior frecuencia.
C) Ten maior lonxitude de onda.
- (P.A.U. set. 09)
12. Prodúcese efecto fotoeléctrico, cando fotóns máis enerxéticos que os visibles, por exemplo luz ultravioleta, inciden sobre a superficie limpa dun metal. De que depende o que haxa ou non emisión de electróns?:
- A) Da intensidade da luz.
B) Da frecuencia da luz e da natureza do metal.
C) Só do tipo de metal.
- (P.A.U. set. 08)
13. Da hipótese de De Broglie, dualidade onda-corpúsculo, derivase como consecuencia:
- A) Que as partículas en movemento poden mostrar comportamento ondulatorio.
B) Que a enerxía total dunha partícula é $E = m \cdot c^2$.
C) Que se pode medir simultaneamente e con precisión ilimitada a posición e o momento dunha partícula.
- (P.A.U. xuño 08)
14. Un metal cuxo traballo de extracción é 4,25 eV, ilumínase con fotóns de 5,5 eV. Cal é a enerxía cinética máxima dos fotoelectróns emitidos?
- A) 5,5 eV

- B) 1,25 eV
- C) 9,75 eV

(P.A.U. set. 07)

15. A relación entre a velocidade dunha partícula e a lonxitude de onda asociada establécese:
- A) Coa ecuación de De Broglie.
  - B) Por medio do principio de Heisenberg.
  - C) A través da relación de Einstein masa-enerxía.

(P.A.U. xuño 05)

16. Cando se dispersan raios X en grafito, obsérvase que emerxen fotóns de menor enerxía que a incidente e electróns de alta velocidade. Este fenómeno pode explicarse por unha colisión :
- A) Totalmente inelástica entre un fotón e un átomo.
  - B) Elástica entre un fotón e un electrón.
  - C) Elástica entre dous fotóns.

(P.A.U. set. 04)

17. A luz xerada polo Sol:
- A) Está formada por ondas electromagnéticas de diferente lonxitude de onda.
  - B) Son ondas que se propagan no baleiro a diferentes velocidades.
  - C) Son fotóns da mesma enerxía.

(P.A.U. set. 04)

● Desintegración radioactiva

1. Indica, xustificando a resposta, cal das seguintes afirmacións é correcta:
- A) A actividade dunha mostra radioactiva é o número de desintegracións que teñen lugar en 1 s.
  - B) Período de semidesintegración e vida media teñen o mesmo significado.
  - C) A radiación gamma é a emisión de electróns por parte do núcleo dun elemento radioactivo.
- (P.A.U. set. 15)
2. O período de semidesintegración dun elemento radioactivo que se desintegra emitindo unha partícula alfa é de 28 anos. Canto tempo terá que transcorrer para que a cantidade de mostra sexa o 75 % da inicial?
- A) 4234 anos.
  - B) 75 anos.
  - C) 11,6 anos.
- (P.A.U. xuño 15)
3. A actividade no instante inicial de medio mol dunha sustancia radioactiva cuxo período de semidesintegración é de 1 día, é:
- A) $2,41 \cdot 10^{18}$ Bq
  - B) $3,01 \cdot 10^{23}$ Bq
  - C) 0,5 Bq
- Dato: $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
- (P.A.U. set. 13)
4. Unha roca contén o mesmo número de núcleos de dous isótopos radioactivos A e B, de períodos de semidesintegración de 1600 anos e 1000 anos respectivamente. Para estes isótopos cúmprese que:
- A) A ten maior actividade radioactiva que B.
  - B) B ten maior actividade que A.
  - C) Ambos teñen a mesma actividade.
- (P.A.U. set. 11)
5. Unha masa de átomos radioactivos tarda tres anos en reducir a súa masa ao 90 % da masa orixinal. Cantos anos tardará en reducirse ao 81 % da masa orixinal?:
- A) Seis.

- B) Máis de nove.
C) Tres.

(P.A.U. set. 09)

6. Se a vida media dun isótopo radioactivo é $5,8 \cdot 10^{-6}$ s, o período de semidesintegración é:
A) $1,7 \cdot 10^5$ s
B) $4,0 \cdot 10^{-6}$ s
C) $2,9 \cdot 10^5$ s

(P.A.U. xuño 09)

7. O $^{237}_{94}\text{Pu}$ desintegrase, emitindo partículas alfa, cun período de semidesintegración de 45,7 días. Os días que deben transcorrer para que a mostra inicial redúzase á oitava parte son:
A) 365,6
B) 91,4
C) 137,1

(P.A.U. set. 08)

8. Un isótopo radioactivo ten un período de semidesintegración de 10 días. Se se parte de 200 gramos do isótopo, teranse 25 gramos do mesmo ao cabo de:
A) 10 días.
B) 30 días.
C) 80 días.

(P.A.U. xuño 08)

● Reaccións nucleares

1. Na reacción $^{235}_{92}\text{U} + ^1_0\text{n} \rightarrow ^{141}_{56}\text{Ba} + ^A_Z\text{X} + 3^1_0\text{n}$ cúmprese que:
A) É unha fusión nuclear.
B) Libérase enerxía correspondente ao defecto de masa.
C) O elemento X é $^{92}_{35}\text{X}$.

(P.A.U. xuño 13)

2. Se un núcleo atómico emite unha partícula α e dúas partículas β , o seu número atómico Z e máscico A:
A) Z aumenta en dúas unidades e A diminúe en dúas.
B) Z non varía e A diminúe en catro.
C) Z diminúe en dous e A non varía.

(P.A.U. xuño 12)

3. Na desintegración beta(-):
A) Emítense un electrón da parte externa do átomo.
B) Emítense un electrón desde o núcleo.
C) Emítense un neutrón.

(P.A.U. set. 11)

4. O elemento radioactivo $^{232}_{90}\text{Th}$ se desintegra emitindo unha partícula alfa, dúas partículas beta e unha radiación gamma. O elemento resultante é:
A) $^{227}_{88}\text{X}$
B) $^{228}_{89}\text{E}$
C) $^{228}_{90}\text{Z}$

(P.A.U. xuño 11)

5. Nunha fusión nuclear:
A) Non se precisa enerxía de activación.
B) Intervenien átomos pesados.
C) Libérase enerxía debida ao defecto de masa.

(P.A.U. set. 10)

6. Cal das seguintes reaccións nucleares é correcta?

- A) ${}_{92}^{235}\text{U} + {}_0^1\text{n} \rightarrow {}_{56}^{141}\text{Ba} + {}_{36}^{92}\text{Kr} + 3{}_0^1\text{n}$
 B) ${}_1^2\text{H} + {}_1^3\text{H} \rightarrow {}_2^4\text{He} + 2{}_0^1\text{n}$
 C) ${}_5^{10}\text{B} + {}_0^1\text{n} \rightarrow {}_3^7\text{Li} + {}_2^4\text{He}$

(P.A.U. xuño 10)

7. Nunha reacción nuclear de fisión:

- A) Fúndense núcleos de elementos lixeiros (deuterio ou tritio).
 B) É sempre unha reacción espontánea.
 C) Libérase gran cantidade de enerxía asociada ao defecto de masa.

(P.A.U. xuño 09)

8. Cal destas reaccións nucleares é posible?:

- A) ${}_1^2\text{H} + {}_1^3\text{H} \rightarrow {}_2^4\text{He}$
 B) ${}_7^{14}\text{N} + {}_2^4\text{He} \rightarrow {}_8^{17}\text{O} + {}_1^1\text{H}$
 C) ${}_{92}^{235}\text{U} + {}_0^1\text{n} \rightarrow {}_{56}^{141}\text{Ba} + {}_{36}^{92}\text{Kr} + 2{}_0^1\text{n}$

(P.A.U. xuño 07)

9. Se un núcleo atómico emite unha partícula α , dúas partículas β^- e dúas partículas γ , o seu número atómico:

- A) Diminúe en dúas unidades.
 B) Aumenta en dúas unidades.
 C) Non varía.

(P.A.U. xuño 07)

10. Cal das seguintes reaccións nucleares representa o resultado da fisión do ${}_{92}^{235}\text{U}$ cando absorbe un neutrón?

- A) ${}_{82}^{209}\text{Pb} + 5\alpha + 3p + 4n$
 B) ${}_{38}^{90}\text{Sr} + {}_{54}^{140}\text{Xe} + 6n + \beta$
 C) ${}_{56}^{141}\text{Ba} + {}_{36}^{92}\text{Kr} + 3n$

(P.A.U. set. 06)

11. Cando se bombardea nitróxeno ${}_{7}^{14}\text{N}$ con partículas alfa xérase o isótopo ${}_{8}^{17}\text{O}$ e outras partículas. A reacción é:

- A) ${}_{7}^{14}\text{N} + {}_2^4\alpha \rightarrow {}_{8}^{17}\text{O} + p$
 B) ${}_{7}^{14}\text{N} + {}_2^4\alpha \rightarrow {}_{8}^{17}\text{O} + n + \beta$
 C) ${}_{7}^{14}\text{N} + {}_2^4\alpha \rightarrow {}_{8}^{17}\text{O} + p + n + \gamma$

(P.A.U. xuño 06)

12. Na desintegración β^- .

- A) O número atómico aumenta unha unidade.
 B) O número másico aumenta unha unidade.
 C) Ambos permanecen constantes.

(P.A.U. xuño 05)

Enerxía nuclear

13. Na formación do núcleo dun átomo:

- A) Diminúe a masa e despréndese enerxía.
 B) Aumenta a masa e absórbese enerxía.
 C) Nuns casos sucede a opción A e noutros casos a B.

(P.A.U. set. 14)